

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน โลกศิลา

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลโลกศิลา

1. สภาพทั่วไป

1.1 ประวัติความเป็นมาและที่ตั้ง

เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2416 มีราษฎรประมาณ 4 – 10 ครอบครัวอพยพมาจากบ้านพันทนา (บ้านพันทนา) ตำบลพันทนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร (ในปัจจุบัน) มาตั้งบ้านเรือนบริเวณที่ราบลุ่มลำน้ำขาม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการทำนาและมีปลาชุกชุมมาก

การตั้งบ้านเรือนของคนในสมัยโบราณ จะพิจารณาเรื่องแหล่งน้ำและความเหมาะสมของพื้นที่ในการทำนาเป็นหลัก การตั้งบ้านเรือนบริเวณที่ราบลุ่มลำน้ำขามสมัยนั้นมีประมาณ 3- 4 กลุ่มเล็ก ๆ คือ

– กลุ่มบ้านโพนทอง เป็นบ้านดั้งเดิมของบ้านสร้างฟาก หมู่ที่ 7 ตำบลเจริญศิลป์ ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงของหมู่บ้าน

– กลุ่มบ้านกุดน้ำแดง เป็นบ้านดั้งเดิมของบ้านโลกศิลา ปัจจุบันใช้ชื่อวัดกุดน้ำแดง น่าจะเป็นหมู่บ้านเดียวกับบ้านกุดนาขาม ตำบลเจริญศิลป์ อำเภोजีนุศิลป์ จังหวัดสกลนคร

– กลุ่มบ้านปลวก ซึ่งตั้งบ้านเรือนอยู่ที่เดิมในปัจจุบัน

– กลุ่มบ้านหนองทุ่ม ซึ่งเป็นบ้านเรือนอยู่ที่เดิมในปัจจุบัน

ประมาณ ปี พ.ศ. 2452 มีราษฎรจากบ้านนาจัว ตำบลเวง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มาตั้งบ้านเรือนอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงของบ้านกุดน้ำแดง ซึ่งบริเวณที่ตั้งน้ำซับไหลผ่านมีป่าบอนขึ้นหนาแน่น เลยตั้งชื่อตามสภาพภูมิประเทศว่า “บ้านคำบอน” ในราวปี พ.ศ. 2460 กลุ่มชนบ้านหนองทุ่มได้พัฒนาตัวเองขึ้นมีประชากรเพิ่มมากขึ้นจึงได้รับการจัดอันดับหมู่บ้านเป็นหมู่ที่ 4 ตำบลทุ่งแก อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร กลุ่มชนบ้านกุดน้ำแดงได้รับการจัดอันดับเป็นหมู่บ้านที่ 5 ตำบลทุ่งแก อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

บ้านกุดน้ำแดงหรือบ้านโลกศิลาในปัจจุบัน แต่เดิมนั้นตั้งอยู่ที่ตอนกลางทุ่งหรือราบลุ่มของลำน้ำขาม มีประชากรประมาณ 25 ครัวเรือน มีเนื้อที่ประมาณ 20 ไร่ (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งวัดกุดน้ำแดง) เมื่อมีประชากรเพิ่มมากขึ้น

นายทองสุข แสนวนิษฐ์, นายผิว ฝ่ายระสาร, นายอัน ลียงค์ และนางผิว อินธิจักร ได้อพยพครอบครัว จากบ้านกุดน้ำแดง (บ้านร้างอยู่ด้านหลังวัดลุมพินีวัน) เนื่องจากเป็นที่ดอนเล็กๆ ไม่มีท่าเลี้ยวสัตว์ มีความ แออัดไม่สามารถขยายหมู่บ้านได้ มีปัญหาน้ำท่วม การเกิดโรคระบาด

การตั้งบ้านเรือนในระยะแรกๆ (บริเวณด้านทิศตะวันตกของศูนย์สาธิตการตลาด หมู่ที่ 1 บ้าน โลกศิลา) มีประมาณ 4 ครัวเรือน ต่อมาได้มีราษฎรจากตำบลไผ่ใหญ่ อำเภอวังสามสิบ จังหวัด อุบลราชธานี ย้ายมาเพื่อหาแหล่งที่ทำมาหากินใหม่ และบางส่วนย้ายไปอยู่ที่อำเภอน้ำพอง (ไปกับนายอำเภอ บุญชัย) ที่บ้านหนองหันจาง บ้านคำแก่นคูณ และบ้านใกล้เคียง แต่เห็นว่าพื้นที่ไม่มีความอุดม สมบูรณ์ จึงเดินทางย้ายต่อมาที่บ้านเหล่า บ้านโคกกลาง บ้านโคกพุทธา (ตำบลตาลโกน อำเภอสว่างแดน ดิน จังหวัดสกลนคร) ซึ่งมีญาติย้ายมาอยู่ก่อนแล้ว แต่พื้นที่บ้านเหล่า บ้านโคกกลาง บ้านโคกพุทธา มีพื้นที่ ทำนาจำกัด จึงคิดหาทางอพยพไปหาที่ทำกินแหล่งใหม่ นายคำ ไชยสาคร นายผ่อง ภักดีบัณฑิต ได้พบเห็น บ้านตั้งใหม่ (บ้าน โลกศิลา เมื่อก่อนยังไม่มีชื่อ) ว่ามีความอุดมสมบูรณ์มีลำน้ำยามและห้วยหลายสาย มีที่ว่าง มากมายสามารถจับจองทำไร่ทำนาได้มาก จึงได้เดินทางมาตั้งบ้านเรือน ที่น่องบ้านไผ่ใหญ่ อำเภอวัง สามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี ก็เดินทางมาสมทบอีก เช่น กลุ่มนายบัง แก่นท้าว นายมี แก่นท้าว นายตา แสง อ่อนมิ่ง นายมั่ง สมประสงค์ นายพ้วย ไชยสาคร ในขณะอพยพนี้มีพระภิกษุร่วมเดินทางด้วย คือ พระ อาจารย์พัว พระอาจารย์หล่อน สมประสงค์และพระติดตามอีก จำนวน 3 รูป ในขณะที่เดียวกันราษฎร จากหมู่บ้านต่างๆ ทางอำเภอวังสามสิบ โดยเฉพาะตำบลไผ่ใหญ่ และตำบลใกล้เคียง มีบ้านไผ่ใหญ่ บ้าน โนนรังน้อย บ้านโนนรังใหญ่ บ้านโนนคู้ บ้านผือ บ้านแลง บ้านคู้ บ้านหนองบง บ้านขาว บ้านหนองหมาก ทอ และจากอำเภออื่นๆ อีกทำให้มีครอบครัวเพิ่มอย่างรวดเร็ว ถิ่นที่ตั้งเป็นที่ดอนสูงมีหินศิลาแรง มากมาย ดังนั้นจึงได้ชื่อว่า “บ้านโลกศิลา” (นายสวัสดิ์ เป็นคนตั้งชื่อให้จนเป็นที่เรียกขานจนถึง ปัจจุบัน) ประมาณปี พ.ศ.2462 นายสอน ลือชาพล ผู้ใหญ่บ้านกุดน้ำแดงได้ย้ายถิ่นฐานมาตั้งบ้านเรือนอยู่ บริเวณทางทิศใต้ของวัดลุมพินีวัน ทำให้บ้านกุดน้ำแดงไม่มีราษฎรอยู่อาศัยตั้งแต่นั้นถึงปัจจุบัน ตำบล โลกศิลา อยู่ห่างจากอำเภอเจริญศิลป์ 10 ก.ม. อยู่ติดลำน้ำยามระหว่างอำเภอเจริญศิลป์กับชาวาวานรนิवास ที่มา ของตำบลโลกศิลา เนื่องจากตำบลโลกศิลาเป็นที่ราบสูง สภาพดินเป็นลูกรัง / หิน โลก คือ ที่สูง ศิลา คือ หิน จึง ตั้งชื่อว่า โลกศิลา

1.2 อาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกศิลา มีพื้นที่อยู่ในเขตการปกครองครอบคลุม 8 หมู่บ้าน มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลธาตุ	อำเภอดงหลวง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลเวียง	อำเภอสว่างแดนดิน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลศรีวิชัย	อำเภอดงหลวง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลเจริญศิลป์	อำเภอเจริญศิลป์

1.3 เนื้อที่

เป็นที่ราบ ตำบลโคกศิลา มีเนื้อที่ทั้งหมด 33,725 ไร่ หรือ 73.72 ตารางกิโลเมตร

1.4 ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลโคกศิลา มีลักษณะภูมิประเทศทั่วไปส่วนใหญ่เป็นที่ราบ มีลูกคลื่นต่ำ แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ ลำน้ำยาม หนองห้วยน้อย หนองบ่อแ่ หนองจาน ฯลฯ ป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นป่า เต็งรัง ลักษณะของดินเป็นดินซุด ไม่มีความอุดมสมบูรณ์

1.5 เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกศิลามีพื้นที่อยู่ในเขตการปกครองครอบคลุม 8 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านโคกศิลา

หมู่ที่ 2 บ้านโคกศิลา

หมู่ที่ 3 บ้านหนองทุ่ม

หมู่ที่ 4 บ้านคำบอน

หมู่ที่ 5 บ้านหนองโจด

หมู่ที่ 6 บ้านปลวก

หมู่ที่ 7 บ้านโคกศิลา

หมู่ที่ 8 บ้านโคกศิลา

1.6 จำนวนประชากร

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรแยกเป็นครัวเรือน

หมู่ ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)		รวม (คน)	จำนวนครัวเรือน (หลัง)
		ชาย	หญิง		
1	บ้าน โลกศิลา	360	349	709	154
2	บ้าน โลกศิลา	321	318	639	156
3	บ้านหนองทุ่ม	254	265	519	128
4	บ้านคำบอน	258	211	469	123
5	บ้านหนองโจด	457	473	930	226
6	บ้านปลวก	153	135	288	67
7	บ้าน โลกศิลา	344	340	684	169
8	บ้าน โลกศิลา	352	361	713	160
รวมทั้งสิ้น		2,499	2,452	4,951	1,183

* ข้อมูลจากสำนักทะเบียน อ.เจริญศิลป์ ณ : กรกฎาคม 2558

ข้อมูลสภาพทางเศรษฐกิจ

2.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโลกศิลา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ทำนา) เลี้ยงสัตว์และรับจ้างทั่วไป

2.2 การพาณิชย์กรรมและการบริการ

-ปั้มน้ำมัน	3	แห่ง
-ร้านค้าทั่วไป	33	แห่ง
-ร้านค้าชุมชน	5	แห่ง
-โรงสี	14	แห่ง

- ร้านซ่อมรถ   7   แห่ง
- ร้านเสริมสวย   1   แห่ง
- ร้านอินเทอร์เน็ต   1   แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 8 แห่ง
- หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน 8 แห่ง